

ahogy beszélgettek az eltávozóról csöndben fölelevenítve a közös élményeket, ahogy a gyerekek elfogulatlanul nézték a báb testet, amelyből már elszállt a lélek... Nem tabu számukra a halál, hanem az élet része és természetes velejárója! Az aznap esti imánál az a két fiatalember, aki Günthert ápolta az utolsó időben bejelentette a közösségnek, hogy szeretnének megkeresztelkedni (ami náluk a fogadalomtételt jelenti), mert a haldoklót kísérés felnyitotta a szemüket az igazi értékekre...

Másnap könnyes szemmel köszöntünk el a nagyszámú baráti közösségtől, akiknek sokat köszönhetünk. Négy alkalommal jártunk már náluk, de mindig nehezen találjuk utána itthon a helyünket. Vágyakozunk egy hasonlóan elkötelezett jézusi szeretet-közösségbe, ahol lehet vállvetve, mindenünket megosztva bizalommal építkezve megvalósítani egy darabot az Isten Országából, hogy ne csak keressük, hanem megtaláljuk végre!

SIMONYI GYULA

A BRUDERHOFRÓL ZÖLD SZEMMEL...

Mi a Bruderhof? Az őskeresztények mintájára teljes vagyonszétosztásban és erőszakmentességben élő falucska. Ma közel 400 van belőlük, 4 - Anglia, Németország, Japán, Nigéria - híján mind Kanadában és az USA-ban. Ezek együtt alkotják a Hutteri egyházat. A leghitelesebb keresztény csoportok egyike, soha nem folyamadtak erőszakhoz. A följegyzett történetük fél évezrede során Jézus tanácsa szerint (vö. Mt 10,23) végigmenekülték a fél világot. Az uralkodók a katonaság megtagadásért bebörtönözték és kivégezték, a háborúskodók meg sokszor kirabolták őket. Ennek ellenére fennmaradtak, sőt annak ellenére is, hogy a legtöbbet a katolikus és protestáns állam-egyházaktól szenvedtek. Ezek általában leeretnekeztek és öldösték őket, ahol tudták, a szolidabb időkben csak a gyerekeiket vették el katonai segítséggel, pl. a jezsuiták, és zárták katolikus árvaházba átnevelésre, stb. Egységben

vannak még más nagyobb erőszakmentes keresztény egyházakkal is, mint pl. a mennonitákkal, és testvéri kapcsolatokat ápolnak az erőszakmentes mozgalmakkal a legkülönbözőbb felekezetekben.

Mennyire zöld a Bruderhof élet? Kicsit úgy, öntudatlanul, mint a természeti népeké, az életformájuk jelentősen ökológusabb, mint a környezetüké. Annak ellenére, hogy ok nem Amish-ok akik nem használnak autót, meg elektromosságot, hanem általában normál európai módon élnek. Pl. az üzemben sűrített levegős és elektromos gépek, az office-ban számítógépek, falvaik közt tartanak telefonon összekapcsolt 'interkontinentális' találkozókat, s a kisorádió adó-vevőkkel tartják a kapcsolatot a falun kívüli akciók során. Videokamerát használnak, projektort is, hogy az egész falu nézni tudja a felvételeiket, ill. a jó filmeket. De tévé és rádió nincs, mert az válogatás nélkül ont jót és rosszat. No de vissza az alapkérdéshez. Mennyire zöld a Bruderhofi élet?

A legalapvetőbb vonás: A magántulajdon hiánya, az egyszerűség, valamint a személyiség hangsúlya miatt, jóval kevesebbet vásárolnak, és nem a fogyasztásban találják az örömeiket. Pl. közös a játékkönyvtár, a felnőtt és gyermekkönyvtár, az olvasóterem, campingfelszerelés. Az öltözködés nagyon egyszerű, maguk varrják s javítgatják a ruháikat. Mivel faipari kisüzemük van, a bútoraikat, s játékaikat nagyjából maguk barkácsolják. Szerények az igényeik.

Nagyon természet közeli itt az élet, mint általában a kicsi falvakban. (Ne hosszú főutcás sorfalút képzeljétek el magánportákkal, hanem egy 'szanatóriumot', egy nagy parkot, amiben elszórtan van kb. 10 kisebb nagyobb épület s egy épületben 5-20 család is lakik, tízgyerekestől az egyedülálló fiatalokig vagy öregekig.)

Fű, fák, madarak (sok ablakban madáretető) állatfarm, mindenféle tengerimalacok; (kis kifutókban, ami a gyerekek agyon szeretetétől némiképp védi őket), néhol nyuszik, mókusok. Kis tavat csináltak úszáshoz, csónakázáshoz, halat is telepítettek bele. Nem idegenedtek el az időjárástól, "milyen szép esős napunk van ma" mondják, amikor a városi ember azt mondja: "rossz idő van". Sokan szeretnek mezítláb járni, s esernyő nélkül megállnak beszélgetni esőben is.

Nagyon szeretnek és tudnak énekelni, étkezés előtt és után is több szöveggel, fejből, pedig több ezer énekük van, ezek nagyobb része a természet szépségeiről szól. No meg a kirándulásról, vándorlásról; tengerről.

Ezt sűrűn gyakorolják is, de többnyire gyalog, kerékpárral, lovas kocsival (kb. 16 km a tenger). Az iskolai csoportjaik busszal mennek táborozni és azután a táborból gyalog kirándulnak. A családok eljárnak szedret stb. szedni az erdőre.

Nem használnak mérgeket a veteményesben se, a teljes parkban sem, elsősorban a gyerekek miatt (az amerikai falvak főrésze farmgazdálkodásban él, de ezek bio jellegről nem tudok semmit.)

Ott boldogok, ahol vannak, ez az életforma minimális közlekedéssel jár, kivéve a repülő utakat, mivel több kontinensen vannak). Itt az angliai Bruderhofban a 250 főre 1 busz, 3 kisbusz, 6 személyautó van, plusz a kisüzemnek 2 zárt kisteherautó, de ezek az autók közel sem futnak annyit, mint egy normál angliai családé.

Nagyban vásárolnak, a flakonokat újratöltik, kevés a csomagolás - szemét.

Nagyban mosnak, főznek, mosogatnak, ami energiatakarékosabb. Hogy ne vesszen kárba étel, néhány malacot is tartanak. Ami hulladékot lehet, a komposztba tesznek. A mosogatógéppel (alagútszerűen mennek át rajta az edényekkel rakott tálcák, és nem átfolyó rendszerű, hanem ugyanazt a vizet forgatja körbe szűrőkön az egész mosogatás során). Negyedóra alatt elmoszuk 250 ember edényeit. Családi mosogatásokkal, sokkal több idő, víz, energia lenne. Hűtőszekrénye 3-4 családnak van közösen a folyosón a napi ügyekre, a fő (szobányi) hűtő a közös rakárban van.

A kommuna ezenfelül lehetőség egy-egy változtatás nagybani könnyű megszervezésére, teljes körű átállásra: pl. hogy környezetbarát és energiatakarékos termékeket (mosószer, égőket - használnak is már ilyeneket - stb.) vegyenek, szelektálva gyűjtsék a szemetet.

Föltehetően egyre többször élnek is majd ezekkel a lehetőségekkel, mert nincs fogyasztói nyafogás - pedig minden döntésnél minden egyes személynek vétőjoga van, csak teljes egyetértés esetén vezetnek be egy változást. Pl. a múlt hónapban energiatakarékoságból úgy döntöttek, hogy kevesebb legyen a meleg vízfogyasztás, csak a kádaknál, zuhanyozókban, és mosogatókban hagyják meg a meleg vízcsapot, s valóban az összes mosdóról leszerelték a tekerőt. Egy másik példa: tavaly elhatározták egyszerűbb étkezés elég, vacsorára azóta csak egy leves van. Ez nem veszélyezteti a közös étkezés örömét (ami Jézusnál is oly fontos volt, hogy megvádolták és borissza ember, és lakodalom képét használta a menny érzékeltetésére is), mert nagyon gyakori a 'lovemeal', az ünnepi étkezés a legkülönbözőbb okokból.

A körkép után egy kis ízelítő az ide vonatkozó elméletükből. Egyik nagy szellemi alkotójuk, Eberhard Arnold Isten újjáteremt, című könyvét fordítom, remélem még az idén meg is jelentetjük.

Németországban élt, 1935-ben halt meg, tehát a század első harmadában szinte prófétai előrelátással írta az alábbiakat. (A három pont kihagyásokat jelez) A Természetesen Élni című fejezetben

"1899-ben és az azt követő években, az ifjúsági mozgalom föllendült Németország különböző részein. Vágyódtunk kiszabadulni az egyházak és az iskolák igazságtalan körülményeiből. Hajtott bennünket a vágy, hogy mint természetes emberi lények éljünk, természetel együtt éljünk. El akartunk szabadulni az osztálykülönbségek rabszolgaságából, társadalmi környezetünkől, a magas utakra, mezőkre, erdőkbe és hegyekbe. Mit kerestünk a természetben? Szabadságot, barátságot, közösséget.

Együtt kirándultunk, nem egyedül, mint a remeték. Együtt kerestük az életet odakünn.

A háború utáni ifjúság utálta a nagyvárosokat, mint a test és lélek tisztátalanságának helyeit. Úgy érezték, a városok a mammon székhelyei. Ez nem egészen ugyanaz volt, mint Rousseau 'vissza a természethez' filozófiája, de valami hasonló. Vissza akartak térni azokra a helyekre, ahol közel lehettek isten teremtéséhez, ahol újra érezhetik, hogy isten a saját élő lehetétét lehelte az emberi lényekbe, és a növényekbe és állatokba. El akartak szabadulni a bűztől, a kosztól, a füsttől és az emberi művek ostobaságából. Lelkük visszahúzta őket a természethez, hogy szövetségbe lépjenek az ott működő lélekkel. Számukra a természetben működő lélek és isten lelke egy és ugyanaz volt. Isten először a földet és a növényeket és az állatokat alkotta, és azután alkotta az embert. Mind harmóniában voltak. Az ifjúsági mozgalomban mindezek újra együtt voltak." (Előadás Amerikai útján, a dél dakotai Állami Egyetemen, 1931 április 21)

Egyszerűnek lenni, eredetinek, semmit nem csinálni, ami erőltetett, természetellenes, vagy mesterséges - ezek a közös életünk leg kezdetétől fogva nagyon fontosak számunkra. A teremtéshez és természethez közel akartunk élni. Vágyódtunk olyan természetesnek lenni istenben való hitünkben és a teremtés megértésében, hogy semmiféle vallási hatás ne tudjon eltéríteni minket egy gyermeki és egyszerű életmódtól.

Rájöttünk, hogy az egyházi közösségben való élet, csak akkor lehetséges, ha teljességgel természetes. Tudtuk, hogy a közösségi élet elveszett, ha belesüpped a mesterkelt kegyesség valamilyen formájába, ha olyan nyelvezetet vennénk föl, amely tele van mély gyökér nélküli kegyes szavakkal, amelyek nem eredeti módon a mi szívünkől jönnek.

S ahogy a nyelvvel, úgy minden mással is így vagyunk. Az ifjúsági mozgalom egyik hagyatéka a természethez való viszonyunk. Nem csupán romantikusságból élveztük a reketet és virágokat, erdőket és hegyeket. A természet megtapasztalása segített közelebb jutnunk a kezdetekhez, magához a teremtéshez. Nem akartunk semmi olyat tenni, amely nem egyenesen a legbensőbb forrásból származik. Értékelnünk kell a földön, különösen a fanhon és kertben végzett munkát a természethez való közelsége, belső eredetisége miatt. Ez nyújtja számunkra isten kezéből a napi eledelt, amely erőt ad megbirkózni mindazon feladatokkal, amelyekre a szív és az elme hivatott.

Az emberek azt mondták nekünk: "Ti a természet szerelmesei vagytok, vissza akartok térni a természethez!" Nem, nem ezt akartuk. Ellenkezőleg, egyre jobban felismertük, milyen szörnyen megromlott a természet a régi teremtésben (vö. Róm. 8, 20-22). Nem akartunk visszatérni a régi természethez (ezért mindig elutasítottuk a nudizmust), de éreztük, hogy a természet mögött az isten munkálkodik (vö. Róm 1, 20: zsol.19, 1-4). Minden természetes mögött éreztük a belső összefüggését, az Isten által akart egységét a sátn szembeszegülése ellenére. Isten szeretete testesül meg ebben az egységben. Az alkotó